

Сокоринський Ю. В.,
кандидат юридичних наук

ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗМІСТ НЕДЕРЖАВНОГО ПЕНСІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Анотація. У статті визначено особливості недержавного пенсійного забезпечення. Проаналізовано чинне законодавство та науково-правову доктрину щодо визначення особливостей недержавного пенсійного забезпечення. Розглянуто систему недержавного пенсійного забезпечення.

Ключові слова: недержавне пенсійне забезпечення, пенсійний фонд, законодавство України, страхові компанії, банки.

Постановка проблеми. 1 січня 2004 року в Україні набули чинності Закони України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1] і «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV [2]. Норма статті 2 першого з них установила створення в Україні трирівневої системи пенсійного забезпечення, а саме: солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, за якою пенсії виплачуються за рахунок коштів Пенсійного фонду; накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, що базується на засадах накопичення коштів застрахованих осіб у Накопичувальному фонді; системи недержавного пенсійного забезпечення, що базується на засадах добровільної участі громадян, роботодавців і їхніх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання громадянами пенсійних виплат на умовах і в порядку, передбачених законодавством про недержавне пенсійне забезпечення. Актуальність звернення до дослідження питань сутності, змісту та структурних елементів недержавного пенсійного забезпечення полягає в тому, що сьогодні в Україні функціонують численні недержавні пенсійні фонди, створено необхідну інфраструктуру й прийнято відповідне законодавство, але разом із тим відсутнє охоплення системою недержавного пенсійного забезпечення великої кількості населення, а також відсутня обізнаність широкого загалу щодо можливостей її використання.

Сутність, зміст і структурні елементи недержавного пенсійного забезпечення досліджувалися багатьма науковцями правової та економічної науки, такими як Н.Ю. Баланюк, Т.Е. Белялов, О.І. Білик, Н.З. Бородіна, О.М. Васильченко, Ю.В. Вітка, Ю.П. Владика, І.С. Гайдук, В.В. Гордієнко, К.А. Грем'яцька, І.І. Дороніна, В.П. Єлагін, М.М. Клемпарський, Н.П. Ковальова, Л.В. Козаренко, І.Ю. Кондрат, Д.Г. Лук'яненко, О.В. Марценюк-Розарьонова, Г.В. Миськів, А.В. Михайлов, В.І. Міщенко, А.О. Надточій, С.С. Пахода, І.М. Свідерська, Н.М. Сташкевич, О.Й. Ткач, Є.В. Ткаченко, І.В. Фарінович, В.В. Федина, Н.А. Цікановська, М.П. Шаварина, Н.В. Шаманська та інші. Проте вивчення питань, пов'язаних із розвитком недержавного пенсійного забезпечення, не втрачає своєї актуальності особливо в юридичній сфері, адже відповідних досліджень сьогодні здійснено занадто мало, а теорія недержавного пенсійного забезпечення має переважно економічний характер.

Метою статті є визначення особливостей і змісту недержавного пенсійного забезпечення.

Вклад основного матеріалу дослідження. Проаналізовані нами дефініції в чинних нормативно-правових актах дали змогу виділити такі особливості недержавного пенсійного забезпечення, які водночас дають можливість розрізнити його серед інших видів пенсійного забезпечення, а також розкривають його специфіку.

Перша ознака, виділена нами, полягає в тому, що недержавне пенсійне забезпечення є складником накопичувального пенсійного забезпечення. Так, згідно зі статтею 2 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1], система пенсійного забезпечення в Україні складається з трьох рівнів. Систему недержавного пенсійного забезпечення законодавцем зараховано до третього рівня. Вона базується на засадах добровільної участі громадян, роботодавців і їхніх об'єднань у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання громадянами пенсійних виплат на умовах і в порядку, передбачених законодавством про недержавне пенсійне забезпечення. Недержавне пенсійне забезпечення є накопичувальним пенсійним забезпеченням, тобто воно полягає в акумуляції коштів особою на відповідних індивідуальних рахунках недержавного пенсійного фонду.

Наступні ознаки є близькими за сутністю й полягають у тому, що недержавне пенсійне забезпечення являє собою додаткове накопичення грошового пенсійного забезпечення протягом трудової діяльності, яке характеризується добровільною участю його учасників. Як нами встановлено, система пенсійного забезпечення в Україні складається з трьох рівнів: солідарної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, накопичувальної системи загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, системи недержавного пенсійного забезпечення [1]. Як випливає з норми статті 7 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV [2], участь фізичних осіб у будь-якому недержавному пенсійному фонді є добровільною. Основне призначення недержавного пенсійного забезпечення – це передусім надання учасникам недержавного пенсійного забезпечення додаткових до загальнообов'язкового державного пенсійного страхування пенсійних виплат за рахунок сформованих пенсійних накопичень. Тобто особа, яка є учасником загальнообов'язкового державного пенсійного страхування, може додатково взяти участь у недержавному пенсійному забезпеченні для збільшення пенсійних виплат у майбутньому.

Наступна особливість, виділена нами, прямо випливає з попередньо проаналізованих і полягає в тому, що участь у системі недержавного пенсійного забезпечення не виключає можливості участі в загальнообов'язковому державному

пенсійному страхуванні. Згідно з нормами Законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1] і «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV [2], перед особою не може стояти вибір щодо того, яку систему пенсійного страхування вона може обрати в обов'язковому порядку – солідарну систему загальнообов'язкового державного пенсійного страхування чи систему недержавного пенсійного забезпечення.

Остання ознака недержавного пенсійного забезпечення водночас розкриває специфіку цього інституту й дає змогу виділити його структурні елементи. Так, згідно з чинним законодавством (Законами України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1] та «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV [2], а також Податковим кодексом України від 02.12.2010 № 2755-VI [3]), проаналізованим нами раніше, недержавне пенсійне забезпечення здійснюється недержавними пенсійними фондами, страховими організаціями, банками та/або страховими організаціями за договорами страхування довічної пенсії. Про те, що вони є елементами недержавного пенсійного забезпечення, свідчить, зокрема, стаття 2 Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV [2] «Система недержавного пенсійного забезпечення». Аналіз цієї норми дає можливість зробити висновок, що суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення можна умовно поділити на три групи: 1) суб'єкти, які власне становлять систему недержавного пенсійного забезпечення (недержавні пенсійні фонди, страхові організації, банки); 2) суб'єкти, які беруть участь у недержавному пенсійному забезпеченні (працівники та роботодавці); 3) суб'єкти, які сприяють функціонуванню системи недержавного пенсійного забезпечення (адміністратори пенсійних фондів, зберігачі, аудиторі, особи, які надають консультаційні й агентські послуги).

У рамках дослідження проаналізовано суб'єкти, які становлять систему недержавного пенсійного забезпечення (недержавні пенсійні фонди, страхові організації, банки), адже саме вони розкривають специфіку досліджуваного інституту. Участь суб'єктів, які беруть участі у недержавному пенсійному забезпеченні, є добровільною, а не обов'язковою. Суб'єкти, які сприяють функціонуванню системи недержавного пенсійного забезпечення, також не є стабільними категоріями в контексті недержавного пенсійного забезпечення. У свою чергу, недержавні пенсійні фонди, страхові організації та банківські установи є тими категоріями, які формують фундамент усієї системи недержавного пенсійного забезпечення. Роль кожного із зазначених суб'єктів у недержавному пенсійному забезпеченні в загальних рисах аналогічна, проте правовий статус кожного з них відрізняється. Саме тому в рамках нашого дослідження варто зупинитись на аналізі сутності кожного з елементів більш детально.

Так, стаття 1 Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1] визначає недержавний пенсійний фонд як фонд, який створений і діє відповідно до законодавства про недержавне пенсійне забезпечення. Така дефініція з урахуванням положень цього нормативно-правового акта, а також Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV

[2] дає змогу встановити таке: 1) недержавний пенсійний фонд є неприбутковою організацією, яка акумулює страхові внески застрахованих осіб, не має на меті одержання прибутку й унеможливує використання фондів у комерційних цілях; 2) недержавний пенсійний фонд здійснює свою діяльність виключно з метою накопичення пенсійних внесків. Разом із тим відзначимо, що така дефініція є однозначно невдалою, адже зазначені нами особливості прямо не випливають із її змісту, а встановлення сутності недержавних пенсійних фондів потребує аналізу норм одразу кількох нормативно-правових актів. Дещо дивним є визначення недержавного пенсійного фонду через термін «недержавний пенсійний фонд», адже в цьому контексті автор міг обрати категорію, яка б не менш влучно охарактеризувала сутність недержавних пенсійних фондів.

Аналіз наукової літератури засвідчив наявність низки значно вдальших дефініцій поняття «недержавний пенсійний фонд», аніж законодавчо закріплене. Звернемо також увагу на те, що деякі з них сформульовані ще до набуття чинності Законом України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1], хоча більшість датовані періодом після прийняття цього нормативно-правового акта. Акцентуємо увагу на праці Ю.В. Вітки, яка під час дослідження особливостей цивільно-правового статусу недержавних пенсійних фондів визначила недержавний пенсійний фонд як юридичну особу, створену в організаційно-правовій формі непідприємницького товариства виключно з метою накопичення пенсійних активів і здійснення учасникам пенсійних виплат на підставах і в порядку, встановлених законом, і зобов'язану забезпечувати адміністрування, управління пенсійними активами та обслуговування пенсійних активів зберігачем [4, с. 4]. Уважаємо цю дефініцію вдалою і при цьому значно досконалішою, аніж ту, яку законодавець закріпив у Законі України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1]. Із неї можна виділити таку особливість недержавних пенсійних фондів: вони створюються у формі юридичних осіб, а саме непідприємницьких товариств. У частині 1 статті 85 Цивільного кодексу України [5] визначено, що непідприємницькими товариствами є товариства, які не мають на меті одержання прибутку для його наступного розподілу між учасниками.

В економічній науці поняття недержавних пенсійних фондів тлумачиться схожим чином, але з урахуванням галузевої специфіки. Так, А.В. Михайлов та О.В. Ткач одними з перших у вітчизняній науці сформулювали це поняття, причому за кілька років до законодавчого визначення в нормі Закону України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1]. Так, на думку вчених, недержавний пенсійний фонд – це юридична особа, що має статус організації соціального забезпечення, яка створюється й функціонує виключно з метою накопичення пенсійних внесків учасників фонду (з подальшим управлінням і розміщенням пенсійних активів через довірених осіб в інтересах одержання інвестиційного доходу), а також здійснює виплати учасникам фонду в разі виникнення в них пенсійних підстав на умовах і в розмірах, визначених пенсійними контрактами [6, с. 111].

На думку М.В. Лазебної, недержавний пенсійний фонд варто розглядати у трьох значеннях: як соціально-захисний важіль

(для підвищення матеріального забезпечення працівників після їх виходу на пенсію); як механізм реалізації соціально-трудо-вих відносин між працівником і роботодавцем (що пов'язано з мотивацією до створення недержавного пенсійного фонду або участі в ньому); як систему інституціональних інвесторів, що мають у розпорядженні інвестиційний ресурс [7, с. 7]. Розуміння недержавного пенсійного фонду як механізму реалізації соціально-трудо-вих відносин між працівником і роботодавцем є більш спірним, адже цей інститут до цього часу не набув достатнього розвитку в нашій державі.

В.В. Корнеєв роз'яснює сутність недержавних пенсійних фондів як сукупність інститутів фінансового захисту й соціального забезпечення фізичних осіб, що продають своїм клієнтам фінансову безпеку (спокій, впевненість) на визначений строк [8, с. 118]. Ми не погоджуємося з формулюванням «продають фінансову безпеку». По-перше, недержавні пенсійні фонди є підприємницькими товариствами, а отже, вони не можуть нічого продавати своїм учасникам: ні послуги, ні безпеку, ні захист, жодні інші послуги. По-друге, сутність діяльності недержавних пенсійних фондів значно відрізняється від сутності діяльності юридичних осіб, які займаються господарською діяльністю, оскільки вона полягає в накопиченні пенсійних внесків учасників фонду, їх адмініструванні, а також здійсненні виплат. По-третє, некоректним є визначення стосовно того, що недержавні пенсійні фонди функціонують з метою надання спокою та впевненості, адже ці категорії належать до галузі психології, а не права чи економіки, є суто індивідуальними. Беручи до уваги все вищезазначене, робимо висновок про те, що визначення В.В. Корнеєва не відображає сутності недержавних пенсійних фондів.

Найбільш досконалу дефініцію, як нам видається, сформулював В.А. Мамчур, на думку якого недержавний пенсійний фонд – це фінансовий соціально-економічний інститут, що функціонує в рамках пенсійної системи, функціональною особливістю якого є накопичення коштів його учасниками на додаткову недержавну пенсію та здійснення пенсійних виплат у разі досягнення пенсійного віку чи на вимогу в разі важливої необхідності; його завданнями є збирання й акумулювання пенсійних внесків, формування пенсійних активів шляхом розміщення акумульованих пенсійних внесків на фінансовому ринку, здійснення пенсійних виплат і, найважливіше, захист пенсійних коштів від впливу зовнішніх і внутрішніх загроз [9, с. 53].

Отже, на основі здійсненого аналізу зробимо висновок щодо ролі недержавних пенсійних фондів у недержавному пенсійному забезпеченні, а також специфіки їх функціонування, що дасть змогу вирізнити цей елемент недержавного пенсійного забезпечення з-поміж інших елементів:

- 1) недержавний пенсійний фонд функціонує в рамках пенсійної системи;
- 2) недержавний пенсійний фонд створюється у формі юридичної особи, а саме підприємницького товариства;
- 3) недержавний пенсійний фонд є неприбутковою організацією, яка акумулює страхові внески застрахованих осіб, не має на меті одержання прибутку й унеможливує використання фондів у комерційних цілях;
- 4) недержавний пенсійний фонд здійснює свою діяльність виключно з метою збирання й акумулювання пенсійних вне-

сків, проте до його функцій також належить здійснення виплат у разі досягнення пенсійного віку чи на вимогу в разі важливої необхідності, адміністрування, управління, обслуговування та убезпечення пенсійних активів від впливу зовнішніх і внутрішніх загроз;

5) процедура недержавного пенсійного забезпечення за участі недержавних пенсійних фондів немає нічого спільного з продажем послуг фінансового забезпечення після настання пенсійного віку.

Як відзначається в науковій літературі, незважаючи на те що законом формально передбачено три рівноправні гравці на ринку недержавного пенсійного забезпечення, натеper найбільш поширеною формою недержавного пенсійного забезпечення в Україні є недержавні пенсійні фонди, оскільки страхові організації та банки поки що не проявляють активності щодо участі в системі недержавного пенсійного забезпечення, що зумовлено різноманітними чинниками насамперед нормативно-правового характеру [10, с. 150]. Але це не означає, що інші учасники недержавного пенсійного забезпечення на практиці не є такими. Банківські установи також є активними суб'єктами недержавного пенсійного забезпечення. Проте їхня участь має певну специфіку. Як передбачається нормами Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV [2], у недержавному пенсійному забезпеченні банки фактично виконують дві функції. По-перше, вони є суб'єктами недержавного пенсійного забезпечення, такими ж як і недержавні пенсійні фонди. По-друге, вони виконують роль зберігачів коштів недержавного пенсійного забезпечення, як свідчить наукова література і статистичні дані, остання функція банків у недержавному пенсійному забезпеченні реалізовується значно масштабніше.

Банківські установи можуть здійснювати недержавне пенсійне забезпечення, укладаючи договори про відкриття пенсійних депозитних рахунків для накопичення пенсійних заощаджень із метою акумулювання коштів для виплати їх власнику з настанням пенсійного віку в межах суми, визначеної для відшкодування внесків Фондом гарантування фізичних осіб. С.А. Теслюк звертає увагу на те, що зараз недостатньо розроблені підзаконні нормативно-правові акти Національного банку України щодо регулювання діяльності банків у сфері недержавного пенсійного забезпечення [10, с. 150]. Фактично регламентація їхньої участі в недержавному пенсійному забезпеченні здійснюється за допомогою Законів України «Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування» від 09.07.2003 № 1058-IV [1] і «Про банки і банківську діяльність» від 07.12.2000 № 2121-III [11]. Але ці нормативно-правові акти містять лише норми загального характеру, а отже, у регулюванні участі банків у недержавному пенсійному забезпеченні сьогодні існує низка нерегламентованих моментів. Останній із наведених Законів узагалі не містить норм, присвячених недержавному пенсійному забезпеченню. Він урегульовує діяльність банків у будь-яких правових відносинах загалом, а не конкретно пов'язаних із недержавним пенсійним забезпеченням.

Отже, підводячи підсумок, зазначимо, що роль банків у недержавному пенсійному забезпеченні, а також специфіка їх функціонування полягає в такому:

1) згідно з положеннями чинного законодавства, банки є одним із суб'єктів, які беруть участь у формуванні пенсійних накопичень з метою отримання громадянами пенсійних виплат на умовах і в порядку, передбачених законодавством про недержавне пенсійне забезпечення;

2) участь банків у недержавному пенсійному забезпеченні є двохаспектною: вони є, з одного боку, одним із трьох рівноправних учасників ринку недержавного пенсійного забезпечення, а із іншого – зберігачами пенсійних фондів;

3) сьогодні участь банку у правовідносинах недержавного пенсійного забезпечення як учасника ринку недержавного пенсійного забезпечення є менш розповсюдженою у вітчизняних реаліях, вони переважно виконують роль зберігачів коштів недержавного пенсійного забезпечення;

4) правове регулювання участі банків у недержавному пенсійному забезпеченні містить низку прогалин, як наслідок, діяльність цих суб'єктів у багатьох моментах урегулюється на загальних умовах. Тобто спеціальне нормативно-правове регулювання діяльності банків як суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення відсутнє;

5) гранична сума депозитного пенсійного рахунку порівняно незначна, що не дає особам змоги повною мірою забезпечити безбідну старість, проте поряд із цим банк гарантує клієнту дохідність, на відміну від недержавних пенсійних фондів.

Ще одним учасником ринку недержавного пенсійного забезпечення є страхові компанії, які також беруть участь у ньому як суб'єкти, що здійснюють страхування життя. Участь страхових компаній у недержавному пенсійному забезпеченні ще менш досліджена на науковому рівні та мало поширена на практиці. У науковій літературі традиційним є бачення страхових організацій як учасників недержавного пенсійного забезпечення як суб'єктів, що є учасниками відповідних правовідносин за рахунок укладення договорів страхування довічної пенсії, страхування ризику настання інвалідності або смерті учасника фонду відповідно до Закону України «Про недержавне пенсійне забезпечення» від 09.07.2003 № 1057-IV [2] та законодавства про страхування [12, с. 60]. Фактично такими положеннями обмежується розуміння участі страхових компаній у недержавному пенсійному забезпеченні.

Роль страхових компаній у недержавному пенсійному забезпеченні характеризується такою специфікою:

1) страхові компанії виступають у недержавному пенсійному забезпеченні як суб'єкт, що здійснює страхування життя, або як недержавний пенсійний фонд;

2) страхові компанії мають можливість здійснювати довічну (більш звичну для фізичних осіб і єдино правильну з погляду сутності пенсійного забезпечення) виплату пенсій;

3) страховики гарантують мінімальний розмір майбутньої пенсії, періодичність виплат, а також увесь обсяг допомоги, який буде надано сім'ї страхувальника після його смерті;

4) страхові компанії надають значно ширше коло послуг, аніж недержавні пенсійні фонди та банки;

5) страхові компанії мають значно більше можливостей щодо інвестування й, відповідно, приросту майбутнього пенсійного забезпечення.

Підсумовуючи дослідження структурних елементів недержавного пенсійного забезпечення, варто зазначити, що вони не конкурують між собою, адже, незважаючи на однакові цілі, їхня основна діяльність значно відрізняється одна від одної. Різний рівень популярності кожного з елементів недержавного пенсійного забезпечення можна пояснити наявністю прогалин у їх нормативно-правовому регулюванні, а також низькою поінформованістю громадян у сутності функцій кожного із суб'єктів.

Висновки. Отже, у процесі дослідження сутності, змісту і структурних елементів недержавного пенсійного забезпечення нами встановлено, що цей інститут, незважаючи на своє функціонування протягом більше ніж десяти років, так і не набув сьогодні достатньої популярності серед населення. Під недержавним пенсійним забезпеченням варто розуміти додаткове грошове забезпечення особи після її виходу на пенсію, окрім основного пенсійного забезпечення. Систему недержавного пенсійного забезпечення становлять недержавні пенсійні фонди, банки і страхові компанії, які надають різного роду послуги, пов'язані з недержавним пенсійним забезпеченням.

Література:

1. Про загальнообов'язкове державне пенсійне страхування: Закон України від 09.07.2003 № 1058-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. № 49–51. Ст. 376.
2. Про недержавне пенсійне забезпечення: Закон України від 09.07.2003 № 1057-IV. *Відомості Верховної Ради України (ВВР)*. 2003. № 47. Ст. 372.
3. Податковий кодекс України: Закон України від 02.12.2010 № 2755-VI. *Відомості Верховної Ради України*.
4. Вітка Ю.В. Недержавні пенсійні фонди: особливості цивільно-правового статусу: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03. Львів, 2008. 16 с.
5. Цивільний кодекс України: Закон України від 16.01.2003 № 435-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2003. № 40. Ст. 356.
6. Михайлов А.В., Ткач О.Й. Недержавні пенсійні фонди: сьогоденний погляд у майбутнє. Київ: Вид-во «СПД Савчина», 2001. 244 с.
7. Лазебна М.В. Організаційно-економічний механізм державного регулювання діяльності недержавних пенсійних фондів: автореф. дис. ... канд. екон. наук: спец. 08.02.03. Київ, 2004. 18 с.
8. Корнєєв В.В. Фінансові інститути в системі недержавного пенсійного забезпечення. *Український соціум: науковий журнал*. 2006. № 5. С. 115–123.
9. Мамчур В.А. Недержавне пенсійне забезпечення як складова інституціональної системи соціальних гарантій населення. *Економіка. Фінанси. Менеджмент: актуальні питання науки і практики*. 2016. № 5. С. 51–68.
10. Теслюк С.А. Порівняльна характеристика суб'єктів недержавного пенсійного забезпечення в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія «Міжнародні економічні відносини та світове господарство»*. 2016. Вип. 9. С. 149–152.
11. Про банки і банківську діяльність: Закон України від 07.12.2000 № 2121-III. *Відомості Верховної Ради України*. 2001. № 5. Ст. 30.
12. Назарова Г.В., Агавердієва Х.Ф. Характеристика системи недержавного пенсійного забезпечення та недержавних пенсійних фондів. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки»*. 2011. № 4 (2). С. 59–63.

Соколинский Ю. В. Особенности и содержание негосударственного пенсионного обеспечения

Аннотация. В статье определены особенности негосударственного пенсионного обеспечения. Проанализированы действующее законодательство и научно-правовая доктрина по определению особенностей негосударственного пенсионного обеспечения. Рассмотрена система негосударственного пенсионного обеспечения.

Ключевые слова: негосударственное пенсионное обеспечение, пенсионный фонд, законодательство Украины, страховые компании, банки.

Sokorynskyi Yu. Features and essence of non-state pension provision

Summary. The features of non-state pension provision is outlined. The current legislation and the scientific-legal doctrine concerning the definition of peculiarities of state non-pension provision are analyzed. The system of non-state pension provision is considered.

Key words: non-state pension provision, pension fund, legislation of Ukraine, insurance companies, banks.